

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 30—	celo leto naprej	K 34—
pol leta	15—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	7-50	celo leto naprej	K 40—
na mesec	2-50		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 3, telefon št. 85.

Izobraževanje vsak dan svezor izvzemati nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 3 vin., dvakrat po 6 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parne in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino veselo po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatih denarja se ne moremo nikakor ozirati.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej	K 28—	četrt leta	7—
pol leta	14—	na mesec	2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 3 (v I. nadst. levo), telefon št. 34

Politični položaj.

g Dunaj, 26. novembra.

Poslanska zbornica bo imela jutri plenarno sejo od 10. do 2. popoldne, ob 8. popoldne pa bo že seja na godbenega odseka pod predsedstvom dr. Laginje. Razpravljati prične o vladini predlogi glede na podaljšanje sedanja pogodbe z Ogrsko za dve leti.

Ta teden bo zelo važen v parlamentarnem in političnem življenju te države.

Razprave v odseku in še posebej v zbornici bodo ostre, odločne in jasne. Ker pride do pomembnega glasovanja, zahtevajo vse stranke, da morajo biti navzoči vsi poslanci, kajti tu pojde za vsak glas. Danes je že gotovo, da bodo glasovali proti nagodbi kompaktne: Česky Svaz, Jugoslovanski klub, Ukrajinski Parlamentarno Zastopstvo, nemški socialni demokratje in nemški dunajski svobodnomiselniki, dalje del Italijanov. Proti tej opoziciji morajo ostale stranke spraviti na krov zadnjega moža, ako hočejo zmagati z neznamno večino.

Objavljeno je že bilo in dr. Wekerle je povedal v ogrskem parlamentu, da je izročil na najvišjem mestu posebno spomenico, v kateri je postavil jasne zahteve o novem kurzu, ne toliko na Ogrskem, kolikor v Avstriji. Posledice so: odstop ravnatelja kabinete pisarne in še druge spremembe v najbližji cesarjevi okolici. Danes se govori tu tudi o možnosti, da bi se umaknil dr. Seidler — dr. Körberju. Daljša posledica Wekerlove spomenice je afera s „Hrvatskim Dnevnikom“ v Sarajevu. In povsem poučenega vira se mi je sporočilo, da dr. Stadler tiskarne še ni definitivno prodal, ker ne more. Koncesija se glasi na kapiteli, ki je pa po večini nasproten taki kupčiji. Nadbiskup je prodal vladni več hiš za par milijonov in se rešil vseh dolgov, ki so ga tlačili. Toda starček je obsojen od vse duhovščine, ki je ostala zvesta narodnim idealom, v zmislu jugoslovanske deklaracije. Od vseh tistih petdesetih ljudi, ki so podpisali Stadlerjev program, ni nič svobodnih mož, marveč so to sami vladni podporniki, uradniki, vojaške osebe. Zato se namenoma skrivajo le za osebo Stadlerjevo, a imen tistih petdesetih nočejo objaviti. Kapiteli vrhovski se odločno upira Stadlerjevi najnovejši politiki ter obsoja malodušnost starega biskupa. Kakor je dr. Stadler svoječasno bil najprej za glagolico in potem osmešil samega sebe, ko je dobil migljaj »od zgoraj«, tako je tudi zdaj izdal jugoslovanski program, za kateri se je bil ponovno izrekel.

Tukaj prihaja izza kulis vest, da je tudi afera Susteršič — Jaklič istega temnega povoda. Insceniran je boj v velikem štilu proti politiki Jugoslovanskega kluba na izrecno in odločno, grozečo zahtevo dr. Wekerle. Ali kakor se upre bosanska duhovščina celo nesrečnemu biskupu, tako pričakuje vsak Slovenec, bodi katerekoli stranke, da se kranjska duhovščina oklene svojega knezoškofa in pusti na cedilu starega lisjaka Susteršiča, naj se vtopi v Wekerlovi mlaki!

O bosanskem saboru se pripoveduje, da bo sklican, ako bi se posrečilo dobiti večino z Moslimi in Stadlerjevci. Ali te večine ne bo. Tudi so sedanji moslimski zastopniki proti Stadlerjevemu programu »Velike Hrvatske«.

Min. Höfer — pojde?

g. Dunaj, 26. novembra.

Zadnja debata v poslanski zbornici o ljudski prehrani je omajala stališče voditelja urada za ljudsko prehrano ministra generala pl. Höfera. V merodajnih krogih mu očitajo brez ovinkov in olajšav, da se je izkazal povsem nesposobnega za tako ogromno nalogo, kakršna je skrb za enakomerno prehrano ljudstva. Glavni sunek proti njemu so vprizoričili Nemci na česki, ki sicer strahovito kritično o svoji posebni deželi »Deutschböhmen«, a zdaj zahtevajo idealno edinost cele dežele v tem

smislu, da mora češki del dati nemškemu vsega, česar ta potrebuje. V poslanski zbornici so nemški poslanci s češkega strahovito javkali o nezadostni prehrani, o izostalih vagonih žita in moka, sploh o lakoti, ki že zdaj grozi Nemcem v Sudetskijh krajih, dočim imajo čehi vsega v izobilju. In minister pl. Höfer ni bil zadosti odločen, da bi vzel čehom in dal Nemcem; tistim Nemcem, ki v tej vojni največ žrtvujejo (1 — največ mrtolov, bi morali reči —) za to državo.

„Neue Freie Presse“ priobčuje statistične date o uvozu živil v nemški del Češke in dokazuje, kako slabo se skrbi za Nemce. „Fremdenblatt“ pa je še šel dalje in je z ministrom pl. Höferjem naravnost obračunal. Med drugim je dejal, da so poslanci v minuli debati veliko tožili, ali nasveta, kako razmere zboljšati, niso podali nikakega. Tudi minister pl. Höfer ni znal nič pozitivnega povedati, narobe, priznal je: da se nahajamo v veliki dilemi, kako nam je to narediti. „Fremdenblatt“ trdi na to, da je prehranjevalno vprašanje treba rešiti, saj so dani vsi pogoji za zvišanje produkcije pri nas, kakor pri zaveznikih. Edina ovira je le nezadostna organizacija prehranjevalne službe (lop po Höferju). Minister je pokazal dostojen elcer dosti dobre volje, toda ta ne zadošča, kjer je potrebna odločnost in delavnost.

Ako v današnjih časih pride „Fremdenblatt“ s čelimi blankom, ki očita kakemu ministru pomanjkanje potrebe odločnosti in delavnosti, tedaj je usoda dotičnega ministra že podpisana. Navadno ne mine 24 ur, ko sledi tej novi vesti, da je minister bolen, da pojde na dopust ali celo, da je iz zdravstvenih vzrokov podal demisijo, ki bo ali je že bila vnaprejšnja.

Danes se v parlamentu govori o gotovem odstopu pl. Höferja, ni pa še najmanjše slutnje, kdo bi bil njegov naslednik. Zanimivo je konstatovati tole dejstvo: — Odstopil je ravnatelj kabinete pisarne, govori se o spremembah v vrstah prvih cesarjevih svetolovcev.

Zdaj oglašajo odstop ministra pl. Höferja, ker je baje bil premalo odločen pri rekvizicijah med češkimi ljudstvom. Tega greha mu nočejo opraščati vključno priznanemu dejstvu, da je bil pa med Slovenci na Spodnjem štajerskem toliko bolj odločen.

Ali veli ti pojavi morda koreninijo v tistem novem kurzu, ki ga je oznanil prof. Julij Andrássy? Niso li tu vmes sami tisti vpilivi, ki so spravili sarajevski „Hrvatski Dnevnik“ v vladino službo, razbili v Ljubljani „S. L. S.“ in delujejo za „nov kurzu“ proti čehom in Jugoslovanom, v prvi vrsti proti Slovincem? Mi nimamo nikakega vzroka, ogrevati se za ministra pl. Höferja, ali njegov odstop v teh okoliščinah in iz takih vzrokov nam je jasen dokaz, da po zmagah na Italijanskem bojišču raste greben Veenemcem pangermanskega in c. kr. kova.

Škof proti Susteršiču.

ŠKOFOVA OKROŽNICA DUHOVŠČINI O RAZDORU S. L. S.

„Slovenec“ objavlja iz škofjskega lista, ki te dni izide, škofovo okrožnico z dne 24. novembra kranjski duhovščini o razdoru v S. L. S. Obširno škofovo poročilo je v mnogem oziru velikanjivo. Predvsem izhaja iz njega, da se škof z vso odločnostjo postavlja proti dr. Susteršiču in njegovim novim političnim organizacijam, ter da čvrsto vztraja pri majniški deklaraciji. Poročilo pa je tudi interesanten prispevek k notranji zgodovini S. L. S. v zadnjih letih.

Škof poudarja, da se je pričela trajna kriza v S. L. S., odkar je dr. Susteršič prenehal biti načelnik klerikalnega državnozbornskega kluba in odkar je iznenadoma, ne da bi bila stranka kaj vedela, postal deželni glavar. Klerikalna inteligenca je prihajala do prepričanja, da politika dr. Susteršiča ni dovolj narodna in ne demokratična. Posebno ogorčenje pa je izzval dr. Susteršičev poskus, organizirati proti „Leonovemu starešinstvu“, ki se je nahajalo v rokah Krekovec, novo klerikalno akademsko podporno društvo, ki bi naj služilo seveda njegovim osebnim ciljem. Škof poudarja, da je nasprotstvo proti dr. Susteršiču naraslo tudi med delavstvom v organizaciji S. L. S. Dr. Susteršič si je kot protitež proti temu neznanju dal izrekatil preko organizacij zaupnice od duhovnikov. Škof poudarja, da se je širila vsled tega nevolja zoper duhovnike in da se je pričel bati, da se bo spremenila v nevoljo zoper katoliško cerkev in zoper vero sploh. Spoznal je, da njegovo razmerje napram dr. Susteršiču ne more ostati nespremenjeno in tako je načelniku S. L. S. pojasnil svoje stališče dne 25. oktobra 1916 s posebnim pismom, v katerem pravi: S. L. S. stranka se cepi na tri dele, in sicer od tedna do tedna bolj globoko. Ker je vzrok razcepjanja nasprotstvo v taktiki in politiki, se škof noče pridružiti

nobeni skupini. Posebno očita škof dr. Susteršiču, da se vedno skriva za hrbet duhovništva, ki naj bi pred narodom nosilo odgovornost za njegovo delovanje, da je zadnja leta popolnoma izločil delovanje izvrševalnega odbora in je zlasti brez njega začel svoječasno akcijo za koncentracijo strank, da snuje novo akademsko starešinstvo, ki bi končno utrdilo razdvoj med inteligenco S. L. S. in absolutisti, ki hoče v stranki vse sam odločevati in zahteva brezpogojno zaupanje, da hoče spraviti „Slovenca“ popolnoma v roke svoje osebne politike s tem, da bi moralo uredništvo sprejemati vsak članek in vsako notico, ki jo želi Susteršič objaviti, na drugi strani pa mu izročati vsak le kolikaj političen članek v cenzuro. Škof je v tem svojem pismu končno dr. Susteršiču naprosil, da naj stori vse, da se prepriča končni razdor.

Okrožnica pripoveduje nato, kako je škof tekom poletja in jeseni t. l. opetovano skušal poravnati nasprotstva v S. L. S., kar se je pa redno izjalovilo, ker je dr. Susteršič bil v odločnih trenutkih vedno odsoten, končno pa je zavlekel zadnji poskus poravnave z izgovorom, da zahteva natančno obrazložitev stališča opozicije. Ko se mu je tudi v tem ustreglo, pa ga zopet ni bilo v Ljubljani. Škof smatra, da so bili sklepi shoda vodstva S. L. S., ki so se vršili sredi septembra v Ljubljani, in kjer se je dal dr. Susteršič zopet izbrati za načelnika stranke ter določiti za delegacijskega kandidata, smrti in dace za poravnavo.

Aktna kriza je izbruhnila, ko poslanci S. L. S. niso izvolili načelnika stranke za delegata. Bil mi je položaj jasen. V soboto dne 17. novembra sem šel osebnost k g. načelniku in sem mu rekel, da je po mojem mnenju vse nadaljnje prizadevanje za poravnavo breznažno in brezpredmetno. Ob tej priliki mi je povedal, da je izstopil iz Jugoslovanskega kluba in da je za četrtek, dne 22. novembra sklical sešatek izvršilnega odbora stranke. Ves prepaden nisem dosti govoril in žalosten sem odšel domov. Škof pripoveduje nadalje, da ga je spreletel strah, ko je zvečer čital v „Slovenec“ znana dr. Susteršičeva pisma. Kaj bo sedaj? Pisal je dr. Susteršiču dne 18. novembra pismo, v katerem mu očita, da skuša znova cepiti in razdvajati duhovnike, navajajoč mnene nekega jugoslovanskega državnega poslanca, ki je škofu dejal, da bi moral dr. Susteršič odločiti svoje mandate, ker je popolnoma izgubil zaupanje svojih tovarišev ter mu končno predhaja, da hvali kot razumno in izvršeno le one, ki so brezpogojno za njega, „kakor hitro pa se kdo od Vas obrne ali celo proti Vam nastopi, je za nič, nesposoben itd.“

Dr. Susteršič škofovega pisma ni upošteval. Povzročil je sklepe z dne 22. novembra, ki jih škof imenuje »prežalostne«. Nova kmečka stranka ni potrebna. Sejala bo v katoliški politični organizaciji razdor, podhujala strasti, netila nova sovražstva, na veselje in radost narodnih nasprotnikov. Škof pravi dr. Susteršiču naravnost, da je tako njegovo delo »satanovo delo«.

Duhovništvu naroča škof kot cerkveni vladiki: Vzdramo našo S. L. S. poskrbimo za novo načelnitvo, ostanimo ji zvesti. Obžalujemo vsak odpad k nepotrebnim novi kmečki stranki, ki je ne bomo podpirali. Na shode zoper S. L. S. ne bomo hodili, našega ljudstva k shodom ne bomo vodili. Ko pridejo nove volitve, se bomo o postopanju še domenili. Glede občinskih volitev naj velja pravilo, da duhovniki stoji zvišeni nad strankami, ki si ne nasprotujejo zaradi vere, temveč radi drugih razlogov.

Končno pripoveduje škof, kaj je odgovoril, ko so ga na Dunaju povprašali, zakaj je nastopil za deklaracijo in podpisal znano izjavo. „To sem storil: biti kot odločen ugovor zoper naklepe onih izvenavstrijskih slovenskih krogov, ki hočejo Jugoslovane odcepiti od Avstrije; zato naj ves svet vé, da mi Slovenci te naklepe od sebe odbijamo, ker hočemo ostati v avstrijski monarhiji in pod žezlom naših vladarjev iz habsburške hiše.“

drugič kot odločen ugovor zoper velike krivice, ki so jih nam Slovincem že storile in jih ravno sedaj še napovedujejo brezobzirne vsenemške stranke; tretjič kot odločen ugovor proti nasilstvu, s katerimi gnetejo Madžari njim pridružene slovanske narode; četrtič prepričan, da zadovoljni Jugoslovani bodo najbolj močna, varna in zvesta obramba zoper sovražnike avstrijske monarhije in habsburške dinastije.“

NEZAUPNICE DR. SUSTERŠIČU.

Na zborovanju kmetijskega društva v št. Vidu nad Ljubljano je bila sprejeta soglasno resolucija, ki izreka dr. Susteršiču popolno nezaupanje ter izjavlja, da šentvidci ne marajo nobene nove stranke.

Iz Preserja nam poročajo: Občinski odbor v Preserju je poslal dr. Susteršiču sledeče pismo: Preblagorodni g.

poslanec! Ker ste v teh težkih dneh, ko je treba, da stojimo vsi kot en mož na braniku za uresničenje velike jugoslovanske ideje, zapustili zastavo Jugoslovanskega kluba in S. L. S., ki ste jo hoteli razbiti — smo izgubili do Vas zaupanje. Zato Vas odločno pozivamo, da takoj odložite oba Vam poverjena mandata. To je občinski odbor soglasno sklenil v današnji seji dne 25. novembra 1917. — Ivan Rogelj, župan.

Z dežele nam piše slovenski župnik: Z združenimi močmi stremimo po našem skupnem vzvišenem idealu! V sklenjeni falangi se obrnimo proti zavrtnemu napadu nove sovražne nam stranke! Dr. Susteršiču bo pritisnila zgodovina na čelo pečat večne sramote! Žalosten mu spomin!

TUDI „DOMOLJUB“ PROTI DR. SUSTERŠIČU.

Kakor izvem, bo tudi tehnik „Domoljub“ zavzel proti Susteršiču in njegovi stranki ostro stališče.

Vloga dr. Susteršiča.

Pod tem naslovom poročajo „Novosti“ z Dunaja: Dr. Susteršič je bil on, ki je takoj po sarajevskih dogodkih prišel z agitacijo za vojno napoved Srbiji. Sklical je v Ljubljano velik zbor svojih pristašev ter jih hujskal na vojno. Tozadevna resolucija je odšla na Dunaj. Nikdo ne dvomi, da je bila ta resolucija ravnotako naročena, kakor je bil leta 1912. naročen Susteršičev članek „Proti vojni s Srbijo.“ Takrat namreč vodilni faktorji v Avstriji še niso želeli vojne. Leta 1914. pa je izdal dr. Susteršič tudi okrožnico na vse svoje pristaše, da naj denuncirajo kot srbofile vse one, ki citajo „Jutro“, „Slovenski Narod“ in druge liste, ki mu niso pisali po volji. V Ljubljani se je takrat celo otvorila pisarna za take denunciacije. Takrat je dr. Lampe, Susteršičeva desna roka, denunciral kot srbofile slovanske učitelje in sekundiral mu je pri tem občinski svetnik Štefe. Kako naj po vsem tem dr. Susteršič nastopa kot delegat Jugoslovanskega kluba? Jugoslovanski delegat mora biti čist vsake sumnje, da je vladni priganjač. O Susteršiču se to splošno govori in on sam nima sredstva, da bi se opral. Kako naj vodi on akcijo zaeno s Čehi, če se ga ti boje kot znanega informatorja, kot špijona zunanjega ministrstva? Z dovoljenjem zunanjega ministrstva se vozi v Švico, česar se drugim ne dovoljuje. To vzbuja sumnje, da deluje Susteršič tam kot vladni agent. To pa tem boli, ker nikomur ne nove, kaj tam dela. Edini slučaj je bil, ko je poskušal poslati s katoliškega zbora znani brzojavni pozdrav cesarju Viljemu (kar je razkril „Slov. Narod“). Donis se konča s karakterističnimi besedami: Zaraditega mora biti vsakdo hvaležen onim, ki so nas rešili nesreče, da bi bil po treh vojnih letih, po tolikih solzah in po toliko preliti krvi, po vrdih tisočev mučnikov, po denunciacijah in po intrigah proti narodnemu edinstvu, izvoljen za zastopnika in govornika naroda človek, kakršen je Susteršič, ki je v tesni zvezi s temi dogodki. Začetkom parlamentarnega dela je bilo treba kompromisa celo s takimi ljudmi. Sedaj pa je že prišel čas, da se očisti očiščje. In očiščje se čisti!

„Hrvatska Riječ“ poroča tudi, da je dr. Susteršič svoj čas preprečil, da izide „Slovenec“ povodom Krekove 50letnice v slavnostni izdaji. Dr. Susteršič je to izsilil od škofa Jegliča, kateremu je grozil s policijskimi posledicami. Tudi ta informacija „Hrv. Rij.“ je pravilna. Kakor izvem, je dr. Susteršič ob Krekovi 50letnici pisal knezoškofu dr. Jegliču posebno pismo, v katerem je poudarjal, da „Slovenec“ nikakor ne sme iziti v slavnostni izdaji. Dr. Krek da je srbofil in vlada bi, kakor je on (Susteršič) informiran, list ustavila. Pozneje je dr. Susteršič opetovano skušal preprečiti, da bi „Slovenec“ s preveliko vmeno pisal za deklaracijsko politiko, češ, da bo sicer prepovedan, če ne sploh, pa vsaj v ožjem na fronti.

Novi kurz sarajev. „Hrvatskega Dnevnika“

Iz Zagreba javljajo: Katoliške „Novine“ poročajo, da je preokret v politiki nadškofa Stadlerja in njegovega lista bil že dalj časa pripravljen in sicer od bosanske vlade z ozirom na predstoječe zasedanje delegacij. ho je izšla znana Stadlerjeva izjava in

Pilarjev komentar k tej izjavi, je bil istočasno izročen redakciji sarajevske vladine „Bosniške Post“ nemški prevod izjave in članka. Prevod je bil pisan s pisalnim strojem in posamezni listi manuskripta so bili zvezani z rdečo-rmenom, bosensko, nitjo. Manuskript je izročil v redakciji „Bosniške Post“ neki vojak. Nadalje poročajo „Novine“: Pristaši Stadlerjeve izjave so ostali povsem osamljeni, zlasti je tudi duhovništvo zvesto deklaraciji. Rodoljubi pošiljajo „Hrvatski Dnevnik“ nazaj s ostrimi protesti proti novemu kurzu. Na celi fronti je pričel boj med pristaši vlade in naroda.

Čehi, Slovaki in Madžari.

Iz Brna nam pišejo: Stojimo pred delegacijami. Nemci, Madžari in vlada poudarjajo, da bo delegacijsko zasedanje le kratko, hoteti s tem zmanjšati njega pomen. Naši zastopniki in vsi slovanski narodi pa se dobro zavedajo, da je decembrsko delegacijsko zasedanje za nje zgodovinske važnosti. V delegacijah nas ne bodo slišali le naši nasprotniki doma, slišal nas bo ves svet. Naši češki in jugoslovanski delegati se bodo prvi sistematično in enotno postavili proti Madžarom ter so si v svesti dalekosežnega pomena tega dejstva in odgovornosti, ki so jo s tem prevzeli.

Jedro situacije je v odnošajih avstrijskih Slovanov napram Madžarom. O jugoslovanskem vprašanju ne bom razpravljaj. Moja stvar je, da opozorim na razmere s češkega vidika. Vse naše razmerje napram Madžarom obvladuje slovaško vprašanje. Slovaki so veja češkega naroda, kakor so koroški Slovenci del slovenskega. Razmere, barbarstvo, nasilje so nas odtrgali druge od drugih sicer že pred tisoč leti, toda vse to ni moglo uničiti naše pravice do svobodnega življenja celokupnega naroda. Od pradavna je za Čeha slovaško vprašanje temelj vseh odnošajev napram Madžarom. Nikdar nismo prenehali po svojih močeh popravljati krivic in nasilja zgodovine. Sedaj nam je dal prav ves svet. Svetovna vojna se vrši za popolno svobodo in samodoločbo vseh narodov. V tisoč letih nam zgodovina prvič nudi priliko, da vzrastemo v narodno celoto in da ne ostanemo odsekan hlood. Zato je naša dolžnost, da brezpogojno in trdno zahtevamo kot neizpremenljivi pogoj popolne svobode češkega naroda zedinjenje s Slovaki. Če bi se našli zastopniki ne zavedali te velike dolžnosti, bi zagrešili greh, ki bi ga v nadaljnjih tisoč letih narod ne mogel popraviti.

Madžari čutijo vso resnobo naše ga stremjenja. Zato so se razbesneli na nas bolj divje, nego proti resničnim vojnim sovražnikom. Niti o Rusih, kamoli o Angležih in Francozih nikdar niso pisali in govorili tako, kakor pišejo in govorijo sedaj o Čehih. Oni so maksimalisti in aneksionisti. Oni dajejo Irce, Kirgizom, Armencem vse, svojim „narodnostim“, v prvi vrsti Slovakom, nič. Tako se ostro križajo naše pravice in madžarsko nasilje. Kaj je Slovak Madžarom? Madžarska prislovica pravi pomenljivo »Toth nem ember, kar pomeni: „Slovak ni človek.“ Ta prislovica nam razodeva odnošaj Madžarov napram Slovakom v vsi njegovi nagoti. Kako se Slovakom godi, o tem piše že svetovna literatura. Naj povem danes nekoliko karakterističnih primerov iz pism svojih slovaških prijateljev in iz slovaškega časopisja:

»Pri nas velja geslo: »Za Madžare vse, za narodnost nič.« Za nas ni nobene svobode, ker mi nismo »narod«, temveč »narodnost«. Mi smo manj nego Židje, Armenci, Kurdi itd. Madžari imajo svobodo besede, tiska, zanje ne velja sodnijska cenzura. Mi nimamo nič. Poslanec Juriga je hotel prečitati v ogrskem parlamentu slovaško pismo slovaškega vojaka, kar so mu nasilno zabranili.

»Minister za notranje zadeve pripravlja zakon o reformi ogrske javne uprave. Ta reforma hoče nam Slovakom vzeti še ono trohico avtonomije, ki smo jo dosedaj imeli. Kdor ni Madžar, za tega ni pravice.«

»Ogrska vlada je izdala koncem oktobra naredbo, ki določa, da se sme vsaka izprememba v lastništvu nepre-

milčin v obsejnih komitatih izvršiti le z dovoljenjem in pod kontrolo vlade. Vlada ima pravico eksproprijirati posestva, če se ji zdi to potrebno. Eksproprijirala bo seveda predvsem Slovence.

Dobro vemo, kako si Madžari predstavljajo splošno in enako voljno pravico. Vsemu svetu je znano, kaj sta o Slovakeh in drugih ogrskih narodnostih pisala Scotus Viator in B. Björnson. V zaničevanju in zatiranju Slovkov so si vse madžarske stranke edine, vsi madžarski politiki slozni. Tisza, Andrássy, Karoly, Zichy in socialisti, vsi so enaki. Socialistični voditelji Bokanyi, Kohn, Bocher so sklenili, ustaviti edino glasilo slovaških socializmov. V Stockholm Slovaki niso prišli raditega, ker so voditelji madžarskih socializmov prepredili njih udeležbo.

Dosedanje avstrijske vlade so opetovano smatrale bistveno pravico Slovkov do narodnega življenja kot dobrodošlo politično pripravo, ki so jo rabile v sporih med Dunajem in Pešto. Leta 1848. in 1849. so bili Slovaki visoko v kurzu, ker so držali ravnotežje proti Madžarom. Ko se jih ni več rabilo, so izgubili vsak pomen. Postali so »narodnost«, parije, ubožci. Za Madžare in za Nemce; za nas so vedno bratje, ki jih ne smemo zapustiti za nobeno ceno. Ujedinjenje z njimi je zgodovinska dolžnost ne samo naša, temveč cele kulturne Evrope. S tem ujedinjenjem se doseže ravnotežje srednje Evrope, se zabranijo osvajaške aspiracije z zapada, severa, juga in vzhoda. Naše ujedinjenje s Slovaki je tudi v veliko korist ujedinjenim Jugoslovanom.

To bodo poudarjali v delegacijah naši zastopniki pred celim svetom in noben madžarski protest ne bo mogel zmanjšati njihove vne in njihove doslednosti.

Z Goriškega.

26. novembra.

Naše tako krasno Gradišče nad Prvačino, spadajoče v občino Renče, je velika vojna rana sredi obdobja Vipavske doline. Nepozabno tesno je združeno Gradišče z imenom našega pesnika Simona Gregorčiča, zato pa je še toliko bolj pri srcu nam vsem usoda Gradišča. Kup razvalin, podrtije, domovi naših vrljih Gradiškovcev, krepkih, značajnih ljudi, porušeni, polna uničenja, vinogradi, ki so dajali izbornega berzamina, strti. Povsodi zija v priščeka, ki ne more spoznati v vasi več pota skozi njo, nevarnost in prepičanje, da bo treba dosti dela, predno se vzpostavijo Gradišče. Kakor na straži stoji še stolp in zre dol z višine po dolini, vojni invalid tudi on. Te dni sta obiskala svoje priljubljeno Gradišče podžupana Fran Saksdia in Jakob Rojic, tamkajšnji učitelji. Zaman je iskal prvi, znani vinogradnik, svojo klet in drugi se zaman oziral po svoji šoli in vsem, kar je bilo v njej. Vse razbito, razmetano, raztrgano. Kakih 5 ali 6 hiš na strani proti Dornbergu bi se dalo še popraviti, drugo je vzela vojna. Izpostavljena točka v njej je bilo Gradišče. Hiša, kjer je nekoč bival Gregorčič, je končana, plošča v njegov spomin na kapljini postavljena, raztrčena in vržena na tla. Samo na eni svoji nivi je našel Saksdia sedem granatnih izstrelkov. Neeksplodiranih je polno naokoli. Vse v rupah, tomunih, luknjah, da je človeka groza, ko se spomni, kako nebeško lepo je bilo na gradiškovski višini pred vojno. Po vinogradih so kaverne, ki bodo mogle služiti za spravljanje manjših sodov. Gradiškovi si žele domov, kakor pač vsi Goričani, ali kam? Grad ob Vipavi je ostal cel in obilo je lepih, porabnih barak. Ta grad je bil nekoč last grofov Coroninifov, nazadnje je bil lastnik gradu italijanski podanik Tonetti, ki je odšel iz dežele ob izbruhu vojne z Italijo in je grad sedaj v državni upravi. Kako lahko bi se porabil grad za občinsko pisarno občine Renče, za šolo, za skupno kuhinjo za prebivalstvo, ki bi se nastanilo po barakah! Seveda je potrebna posredovanja pri merodajnih oblastih v to svrhu. Pot iz doline navzgor je ostala dobra, treba bi jo bilo posuti. Po Oševleku je spjelana nova lepa pot. Tam je bila tudi bližnjica s cerkvico in pokopališčem. Čez Vinavo so napravili v Ladiščah lep most. Gradišče vstane in se preobrazi po presodnem stavbnem načrtu. Stavbena načrta se potrebuje za vso no vojni prizadeto deželo, nova Goriška mora biti lepo urejena, pri čemur bodo varovali posebni primorsko-slovenski značaj svojih bivališč. Gradiškovi v begunstvu naj se ne žalostijo zbog sedanjih razmer v vasi, kajti z vso silo se vsi poklicani faktorji vzemajo zanje, kakor tudi za druge. Vidimo krenko delovanje županov, ki se mora podpreti s strani oblasti v najpopolnejši meri, da bo rodilo sadove, kakršne si vsi želimo in kakršni morajo vzrasti. V Prvačini je ostal no hišah les in drugo, ostala so okna. Prvačina je le lahko ranjena v primeri z Gradiščem, kjer ni ostalo nič, kjer je zavaljala razvalina. V Prvačini so začeli te dni popravljati. Na ostalih v Prvačini je zopet načelnik g. Zemlja, kateri nam je ostal v dohrem spominu, so smo bežali z doma. Takih sposobnih in ljudstvo razumevaločih uradnikov ni želimo na vseh pomembnejših uradnih mestih. Razvaline sledamo in zamišljamo se v novo življenje, katero mora vzkliti iz njih. Na vojno grmenje nas spominjajo le še raztrčbe ob Paitnem hribu. Kak trenotek treska

in domi, kakor bi se zdaj pa zdaj imel razviti bobnajoči ogenj...

V Gorici je nabit ta - le oklice na prebivalstvo: »Prebivalci Primorske! Vaše trpljenje je končano. Pravična stvar je zmagala. Sovražna armada, katere število in strašna vojna sredstva sta na lastne oči videli, je premagana. Njena nesramnost poželjivosti po Vaši blagoslovljeni, krasni deželi, uničena. Mnogi izmed Vas so težko prizadeti in trpe grenko pomanjkanje. Toda moje pridne čete bodo priskočile na pomoč s svetom in dejanjem; ako boste šli na delo, vam bodo pomagale, kjer bo vaše moč, zopet pozidati Vaša domovja in obdelati Vaša polja. Niste zastojali trpeli vsakovrstno pomanjkanje in bedo, sadovi naših zmag tudi za Vas ne bodo izostali. Sedaj vselega srca in s svežo močjo na delo, katero vam bo pripomoglo do cvetočega blagostanja! - C. in kr. armadno poveljstvo.« - Našim narodnim zastopnikom povemo, da je oklice razvrščeno jezikovno tako - le: furlansko, nemško, italijansko in slovensko. To v deželi, kjer sta dve tretjini prebivalstva slovenski, ena tretjina je furlanska, v mestu par tisoč Italijanov, domaćega nemškega prebivalstva ni.

Naši begunci.

g. Dunaj, 25. novembra.

Begunski odtok slovenskega prebivalstva je bil v petek večer edino le z vzdrževalnim prispevkom za naše begunce. Dr. Bugatto je poročal o vseh možnih slučajih, kako begunskim rodbinam odrekajo to podporo, zavlačujejo z plačili in delajo beguncem v nebo vpljotno krivico. Zastopnik finančnega ministrstva dr. pl. Hlavša je opravil obisk z besedilom zakona iz leta 1912, ako se n. pr. odrekata ta podpora beguncem, ki že živijo begunske podpore ali živijo v taboriščih. Naknadno izplačilo teh neizplačenih prispevkov pa bi šlo v stomilijonske svote. Zato se vlada upira. (Ali nistem že pogosto trdil v svojih poročilih, da so begunci oškodovani za ogromne svote? Tu nam torej vladin mož potrjuje, da znaša ta škoda stomilijonske svote! Ali je ogromna škoda, ki jo trpe ubogi begunci, opravičilo, da so - ne izplačali?)

O odgovoru dr. pl. Hlavša se je vnela resna razprava, v kateri so poslanci naglašali, da je upravnemu sodišču drugačen mnenja. V posamičnih slučajih je odločilo, da se mora podpora izplačati. Na to je bil sprejet predlog poslancev Rybáča, Bugatta in Degasperija, ki se glasi:

1. Vlada se pozivlja, da vzame pri razsojevanju o prošnjah begunskih rodbin za pripoznanje ali dalno dovoljevanje vzdrževalnih prispevkov za podlogo pravno raziranje upravnega sodišča tudi za čas, ko je veljal zakon od 26. decembra 1912. - 2. Vlada se pozivlja, da razveljavi ministrski odlok z dne 17. aprila 1917, št. 6614, po katerem naj se begunske podpore odtrgavajo od vzdrževalnega prispevka nazaj do 1. maja (1917). - 3. Vlada se pozivlja, naj poskrbi za hitro reševanje takih prošelj, o svojih tozadevnih odredbah pa naj odseku poroča.

Ako obveljajo ti sklepi - in upanje je - potem dobje vsi begunci naknadno izplačano vse, kar si jim doslej pritrigavali ali sploh ne priznali, t. j. po 1 K 20 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 60 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 80 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 100 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 120 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 140 v do 1. marca t. l. in po 1 K 160 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 180 v do 1. maja t. l. in po 1 K 200 v do 1. junija t. l. in po 1 K 220 v do 1. julija t. l. in po 1 K 240 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 260 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 280 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 300 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 320 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 340 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 360 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 380 v do 1. marca t. l. in po 1 K 400 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 420 v do 1. maja t. l. in po 1 K 440 v do 1. junija t. l. in po 1 K 460 v do 1. julija t. l. in po 1 K 480 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 500 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 520 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 540 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 560 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 580 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 600 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 620 v do 1. marca t. l. in po 1 K 640 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 660 v do 1. maja t. l. in po 1 K 680 v do 1. junija t. l. in po 1 K 700 v do 1. julija t. l. in po 1 K 720 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 740 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 760 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 780 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 800 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 820 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 840 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 860 v do 1. marca t. l. in po 1 K 880 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 900 v do 1. maja t. l. in po 1 K 920 v do 1. junija t. l. in po 1 K 940 v do 1. julija t. l. in po 1 K 960 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 980 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 1000 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 1020 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 1040 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 1060 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 1080 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 1100 v do 1. marca t. l. in po 1 K 1120 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 1140 v do 1. maja t. l. in po 1 K 1160 v do 1. junija t. l. in po 1 K 1180 v do 1. julija t. l. in po 1 K 1200 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 1220 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 1240 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 1260 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 1280 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 1300 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 1320 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 1340 v do 1. marca t. l. in po 1 K 1360 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 1380 v do 1. maja t. l. in po 1 K 1400 v do 1. junija t. l. in po 1 K 1420 v do 1. julija t. l. in po 1 K 1440 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 1460 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 1480 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 1500 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 1520 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 1540 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 1560 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 1580 v do 1. marca t. l. in po 1 K 1600 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 1620 v do 1. maja t. l. in po 1 K 1640 v do 1. junija t. l. in po 1 K 1660 v do 1. julija t. l. in po 1 K 1680 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 1700 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 1720 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 1740 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 1760 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 1780 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 1800 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 1820 v do 1. marca t. l. in po 1 K 1840 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 1860 v do 1. maja t. l. in po 1 K 1880 v do 1. junija t. l. in po 1 K 1900 v do 1. julija t. l. in po 1 K 1920 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 1940 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 1960 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 1980 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 2000 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 2020 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 2040 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 2060 v do 1. marca t. l. in po 1 K 2080 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 2100 v do 1. maja t. l. in po 1 K 2120 v do 1. junija t. l. in po 1 K 2140 v do 1. julija t. l. in po 1 K 2160 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 2180 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 2200 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 2220 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 2240 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 2260 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 2280 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 2300 v do 1. marca t. l. in po 1 K 2320 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 2340 v do 1. maja t. l. in po 1 K 2360 v do 1. junija t. l. in po 1 K 2380 v do 1. julija t. l. in po 1 K 2400 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 2420 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 2440 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 2460 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 2480 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 2500 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 2520 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 2540 v do 1. marca t. l. in po 1 K 2560 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 2580 v do 1. maja t. l. in po 1 K 2600 v do 1. junija t. l. in po 1 K 2620 v do 1. julija t. l. in po 1 K 2640 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 2660 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 2680 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 2700 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 2720 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 2740 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 2760 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 2780 v do 1. marca t. l. in po 1 K 2800 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 2820 v do 1. maja t. l. in po 1 K 2840 v do 1. junija t. l. in po 1 K 2860 v do 1. julija t. l. in po 1 K 2880 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 2900 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 2920 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 2940 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 2960 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 2980 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 3000 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 3020 v do 1. marca t. l. in po 1 K 3040 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 3060 v do 1. maja t. l. in po 1 K 3080 v do 1. junija t. l. in po 1 K 3100 v do 1. julija t. l. in po 1 K 3120 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 3140 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 3160 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 3180 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 3200 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 3220 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 3240 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 3260 v do 1. marca t. l. in po 1 K 3280 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 3300 v do 1. maja t. l. in po 1 K 3320 v do 1. junija t. l. in po 1 K 3340 v do 1. julija t. l. in po 1 K 3360 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 3380 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 3400 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 3420 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 3440 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 3460 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 3480 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 3500 v do 1. marca t. l. in po 1 K 3520 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 3540 v do 1. maja t. l. in po 1 K 3560 v do 1. junija t. l. in po 1 K 3580 v do 1. julija t. l. in po 1 K 3600 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 3620 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 3640 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 3660 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 3680 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 3700 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 3720 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 3740 v do 1. marca t. l. in po 1 K 3760 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 3780 v do 1. maja t. l. in po 1 K 3800 v do 1. junija t. l. in po 1 K 3820 v do 1. julija t. l. in po 1 K 3840 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 3860 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 3880 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 3900 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 3920 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 3940 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 3960 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 3980 v do 1. marca t. l. in po 1 K 4000 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 4020 v do 1. maja t. l. in po 1 K 4040 v do 1. junija t. l. in po 1 K 4060 v do 1. julija t. l. in po 1 K 4080 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 4100 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 4120 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 4140 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 4160 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 4180 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 4200 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 4220 v do 1. marca t. l. in po 1 K 4240 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 4260 v do 1. maja t. l. in po 1 K 4280 v do 1. junija t. l. in po 1 K 4300 v do 1. julija t. l. in po 1 K 4320 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 4340 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 4360 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 4380 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 4400 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 4420 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 4440 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 4460 v do 1. marca t. l. in po 1 K 4480 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 4500 v do 1. maja t. l. in po 1 K 4520 v do 1. junija t. l. in po 1 K 4540 v do 1. julija t. l. in po 1 K 4560 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 4580 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 4600 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 4620 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 4640 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 4660 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 4680 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 4700 v do 1. marca t. l. in po 1 K 4720 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 4740 v do 1. maja t. l. in po 1 K 4760 v do 1. junija t. l. in po 1 K 4780 v do 1. julija t. l. in po 1 K 4800 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 4820 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 4840 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 4860 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 4880 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 4900 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 4920 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 4940 v do 1. marca t. l. in po 1 K 4960 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 4980 v do 1. maja t. l. in po 1 K 5000 v do 1. junija t. l. in po 1 K 5020 v do 1. julija t. l. in po 1 K 5040 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 5060 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 5080 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 5100 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 5120 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 5140 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 5160 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 5180 v do 1. marca t. l. in po 1 K 5200 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 5220 v do 1. maja t. l. in po 1 K 5240 v do 1. junija t. l. in po 1 K 5260 v do 1. julija t. l. in po 1 K 5280 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 5300 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 5320 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 5340 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 5360 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 5380 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 5400 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 5420 v do 1. marca t. l. in po 1 K 5440 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 5460 v do 1. maja t. l. in po 1 K 5480 v do 1. junija t. l. in po 1 K 5500 v do 1. julija t. l. in po 1 K 5520 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 5540 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 5560 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 5580 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 5600 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 5620 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 5640 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 5660 v do 1. marca t. l. in po 1 K 5680 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 5700 v do 1. maja t. l. in po 1 K 5720 v do 1. junija t. l. in po 1 K 5740 v do 1. julija t. l. in po 1 K 5760 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 5780 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 5800 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 5820 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 5840 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 5860 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 5880 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 5900 v do 1. marca t. l. in po 1 K 5920 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 5940 v do 1. maja t. l. in po 1 K 5960 v do 1. junija t. l. in po 1 K 5980 v do 1. julija t. l. in po 1 K 6000 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 6020 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 6040 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 6060 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 6080 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 6100 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 6120 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 6140 v do 1. marca t. l. in po 1 K 6160 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 6180 v do 1. maja t. l. in po 1 K 6200 v do 1. junija t. l. in po 1 K 6220 v do 1. julija t. l. in po 1 K 6240 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 6260 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 6280 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 6300 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 6320 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 6340 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 6360 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 6380 v do 1. marca t. l. in po 1 K 6400 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 6420 v do 1. maja t. l. in po 1 K 6440 v do 1. junija t. l. in po 1 K 6460 v do 1. julija t. l. in po 1 K 6480 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 6500 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 6520 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 6540 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 6560 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 6580 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 6600 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 6620 v do 1. marca t. l. in po 1 K 6640 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 6660 v do 1. maja t. l. in po 1 K 6680 v do 1. junija t. l. in po 1 K 6700 v do 1. julija t. l. in po 1 K 6720 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 6740 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 6760 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 6780 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 6800 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 6820 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 6840 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 6860 v do 1. marca t. l. in po 1 K 6880 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 6900 v do 1. maja t. l. in po 1 K 6920 v do 1. junija t. l. in po 1 K 6940 v do 1. julija t. l. in po 1 K 6960 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 6980 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 7000 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 7020 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 7040 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 7060 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 7080 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 7100 v do 1. marca t. l. in po 1 K 7120 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 7140 v do 1. maja t. l. in po 1 K 7160 v do 1. junija t. l. in po 1 K 7180 v do 1. julija t. l. in po 1 K 7200 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 7220 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 7240 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 7260 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 7280 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 7300 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 7320 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 7340 v do 1. marca t. l. in po 1 K 7360 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 7380 v do 1. maja t. l. in po 1 K 7400 v do 1. junija t. l. in po 1 K 7420 v do 1. julija t. l. in po 1 K 7440 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 7460 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 7480 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 7500 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 7520 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 7540 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 7560 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 7580 v do 1. marca t. l. in po 1 K 7600 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 7620 v do 1. maja t. l. in po 1 K 7640 v do 1. junija t. l. in po 1 K 7660 v do 1. julija t. l. in po 1 K 7680 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 7700 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 7720 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 7740 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 7760 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 7780 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 7800 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 7820 v do 1. marca t. l. in po 1 K 7840 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 7860 v do 1. maja t. l. in po 1 K 7880 v do 1. junija t. l. in po 1 K 7900 v do 1. julija t. l. in po 1 K 7920 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 7940 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 7960 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 7980 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 8000 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 8020 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 8040 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 8060 v do 1. marca t. l. in po 1 K 8080 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 8100 v do 1. maja t. l. in po 1 K 8120 v do 1. junija t. l. in po 1 K 8140 v do 1. julija t. l. in po 1 K 8160 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 8180 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 8200 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 8220 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 8240 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 8260 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 8280 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 8300 v do 1. marca t. l. in po 1 K 8320 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 8340 v do 1. maja t. l. in po 1 K 8360 v do 1. junija t. l. in po 1 K 8380 v do 1. julija t. l. in po 1 K 8400 v do 1. avgusta t. l. in po 1 K 8420 v do 1. septembra t. l. in po 1 K 8440 v do 1. oktobra t. l. in po 1 K 8460 v do 1. novembra t. l. in po 1 K 8480 v do 1. decembra t. l. in po 1 K 8500 v do 1. januarja t. l. in po 1 K 8520 v do 1. februarja t. l. in po 1 K 8540 v do 1. marca t. l. in po 1 K 8560 v do 1. aprila t. l. in po 1 K 8580 v do 1. maja t. l. in po 1 K 8600 v do 1. junija t. l. in po 1 K 8620 v do 1. julija t. l. in po 1 K 8640 v do 1. avgusta t. l. in po

Stockholm, 26. novembra. Na Finskem je generalna stavka prenehala. Pri nemirih v Helsinkih je bilo ubitih 17 oseb.

Kaledin diktator.

Haparanda, 25. novembra. Kaledin se je proglasil za kaledin na prebivalstvo vse Rusije za diktatorja in dal zagotovilo, da on napravi zopet mir in red.

Anarhija na Finskem.

Stockholm, 26. novembra. Anarhija na Finskem vedno narašča. Rdeče garde preiskujejo hiše, plenijo in delajo silo. Ljudstvo je silno ogorčeno in razburjeno. V Helsinkih je bilo dosedaj 44 oseb umorjenih. Socialisti sami ne obvladajo več situacije. Polovica naroda se ne klanja več nobeni avtoriteti. Poleg tega manjka živil. Deležnizborske skupine švedske ljudske stranke so pozvale finski narod, da naj energično nastopi proti anarhiji. V kratkem je pričakovati na Finskem novih krvavih nemirov.

Politične vesti.

== Delegacije. Z Dunaja poročajo: Delegacije se sestanejo v ponedeljek 3. decembra in sicer ob 3. popoldne ogrska, ob 5 popoldne pa avstrijska. V torek popoldne se vrši v dvornem gradu slovesni sprejem delegatov pri cesarju. Najprej se bo v delegaciji vršila debata o zunanjih politiki in sicer po ekspoziciji grofa Czernina v odseku za zunanje zadeve. Vlada bo predložila delegacijam eno samo predlogo in sicer o začasnem proračunu. Madžarske stranke se pripravljajo na veliko protičeško debato. V to sverho pride v sredo na Dunaj ogrski ministrski predsednik Wekerle, da se pogovori z avstrijskimi državniki. Wekerle bo ob tej priliki poročal tudi cesarju o pripravah za delegacije.

== Preserje za deklaracijo. Občinski odbor preserski je v svoji seji dne 25. novembra t. l. soglasno sklenil naslednjo resolucijo: 1. Občinski odbor preserski stavi v Jugoslovanski klub in njegovega načelnika dr. Antona Korošca svoje popolno zaupanje, obsloja pa poslanca dr. Šusteršiča in Jakliča, ki sta v usodopolnem trenutku postala klubu nezvesta. 2. Pridružuje se z vsem srčnim klubovi deklaraciji z dne 30. maja 1917 z odločno zahtevo po zdražitvi vseh Slovencev, Hrvatov in Sibov v monarhiji v samostojno državno telo pod žezlom habsburške - lorenske dinastije. 3. Z veseljem prištevajo ljubljanski izjavi zastopnikov vse naših političnih strank, ki so se pod vodstvom presv. knezoškofa dr. Jegliča dne 15. septembra t. l. izrekli za skupno delo na podlagi deklaracijskega programa in mirovnih stremiljenj papeža Benedikta XV. in našega vladarja Karla I. 4. Jugoslovanskemu klubu izraža svoje najljubše sožalje ob prezgodnji smrti največjega Slovenca in prvobornika za svobodo dr. Jan. Ev. Kreka. V njegovem duhu složno in odločno preko nezvestih in malodušnih naprej do vresnitelja velike jugoslovanske ideje. — Zadevni sklepi naj se odposlajo Jugoslovanskemu klubu, presveti. knezoškofu in obema slovenskima dnevnikom v objavo. — Preserje, 25. novembra 1917. — Zupanstvo občine Preserje. — Ivan Regelj, župan. — V krepki izjavi se je 25. t. m. postavil občinski odbor v Mekinjah za deklaracijo in proti vsem, ki skušajo oslabilati naše narodne vrste. Občinski odbor v Mekinjah pravi m. dr.: Občina Mekinja se z navdušenjem kot en mož izjavlja za majniško deklaracijo, izrazujoč neomejeno zaupanje Jugoslovanskemu klubu na Dunaju, osobito še njegovemu vsemu načelniku dr. Korošču. Zastopniki naši! Stojte trdno in odločno kot skala do polne zmage jugoslovanske države pod okriljem habsburškega orla. Žal, da so se našli ljudje, ki s svojim razdiralnim delom lahko postanejo grobokopi našega naroda; mi jih odločno obsojamo; še ostreje jih bo sodila zgodovina! — Franc Gams, l. r., župan. Josip Koriš, l. r., svetovalec.

== Za jugoslovansko deklaracijo so se izjavile sledeče občine v kamniškem okraju: Moste, Volčji potok, Trzin, Mengeš, Radomlje, Dolško, Nasovje. Občinski odbori so sklenili znano izjavo, ki poziva njih stranke, naj složno delajo za doseg visokega cilja združene Jugoslavije.

== Zjednotenje čeških delavskih strank. Nemški listi poročajo iz Prage: Združena češka socialnodemokratska in narodna socialna stranka se boste v bodoče imenovali »Češka socialna stranka«.

== Bosenski politiki na Dunaju. g Dunaj, 26. novembra. Danes sta došla naravnost iz Sarajeva bivša srbska predsednika dr. Sunarič in Dimović. Jutri pride sem bivši urednik »H. D.« duhovnik Gavrič.

== Poljaki in Madžari. g Dunaj, 26. novembra. Ko je Wekerle v ogrskem državnem zboru napadel Čehe in Jugoslovane, ki baje hočejo razbiti dualizem in integriteto ogrske države, je prevladno Poljake pohvalil. Takoj so hoteli poljski poslanci brzojavno čestitati mu in zahvaliti ga za prijaznost — »bratskega naroda« madžarskega. Hvala Bogu, zdaj imajo Poljaki vendar enkrat svoj »bratski narod«. Naj pazijo, da jih ne bo prekalna glava bolela po takem bratstvu. Mi si pa moramo zapomniti, da največji zatiralci slovenskih narodov so — Poljaki in Ma-

bratje. »Nova Reforma« pa je hitela Madžarom zagotoviti, da odgovorni poljski politiki se ne bodo nikdar vrtali v notranje ograde in ne bodo nikoli sodelovali pri napadih na integriteto ogrske države. To pomeni: zatirajte Slovence kličor se vam ljubi, mi bomo molčali. Ko je caristična Rusija Poljake zatirala, so radi videli, ako se je oglašal tudi ostali slovanski svet proti krivicam, ki so jih Poljaki trpeli; videli so radi, ako so se drugi narodi vrtali v notranje ruske razmere. Zdaj pa dajejo Madžarom potuho in jim prigovarjajo, naj le zatirajo še dalje in še brezobzirneje. Poljaki bodo na vse molčali. Zapomnimo si to, pride vse prav, še predno mine sedem let!

== Jugoslovanski pokret v Sviči. V Zenevi izhaja od maja 1916. sem list »La Serbie«, ki ga urejuje profesor Marković. List je zelo objektivni in piše brez vsakega fanatizma, razmišlja pa z največjo pozornostjo vse dogodke na jugoslovanskih tleh. Posebno se postavlja list proti bolgarskim težnjam in proti poskusom nekaterih ententnih politikov, da bi se potegnili Bolgari na stran entente. Enako ogorčeno se bojuje list proti italijanskim imperijalistom, ki zahtevajo za Italijo obal Jadranskega morja. List je bil izpočetka popolnoma velikosrbski, odkar pa sta Pašić in Trumbić na Krfu sklenila znani dogovor o osnovanju srbsko - hrvatsko - slovenske države na demokratičnem temelju in s popolno enakopravnostjo vseh treh plemen, zastopa list te ideje. Zato je list tudi ostro nastopil, ko se je zaznalo, da je bila ententa leta 1915. objubilala Italiji del jugoslovanske obale. Drugi list je »Ujedinjenje«, hrvatsko - srbski list, polumesečnik, ki izhaja v Zenevi. Tudi ta list se popolnoma strinja z »La Serbie« glede vojnih ciljev. Urejuje ga Črnogorec A. Radović. Radović zahteva, — kakor je to storil že svojčas, ter bil zaradi tega tudi zaprt, — da naj črnogorski kralj Nikolaj žrtvuje svojo krono ujedinjenju Jugoslovanstva. List se bori zlasti proti »vseji izdajalski črnogorski dinastiji« ter opozarja zlasti na stike črnogorske dinastije z Italijo, ki je sovražnica popolnega zedinjenja Jugoslovancov. List zahteva, da naj se po vojni Črna gora popolnoma združi s Srbijo in da se kralj Nikolaj popolnoma prežene. Tretji, na novo osnovani ženevski list »La Jugoslavie« ko-srbskega imperijalizma po pruskem izhaja, kakor »La Serbie«, v francoskem jeziku kot organ neodvisne jugoslovanske demokracije ter ga urejuje Dragotin Gustinič. Ima socialistično-ekonomične tendence ter zahteva osvoboditev kmetov in delavcev. Bori se proti »La Serbie« kot reakcionarnemu listu, zlasti pa proti vojni stranki okrog »Piemonta«, ki zahteva ojačenje velikosrbskega imperijalizma po pruskem vzorcu. Niti krfski dogovor mu ni dosti demokratičen. List zahteva popolno enakopravnost plemen in federalistično ureditev države s temi-le deli: 1. Istra in slovenske zemlje. 2. Srjem, Bačka in Banat. 3. Jugozapadna Bosna, del Hercegovine s Hrvatsko, Slavonijo in glavnim delom Dalmacije. 4. Ostanek Hercegovine, Dalmacije in Črna gora itd. Ta razdelba baje odgovarja ekonomsko - socialnim posebnostim posrednih področij.

== Ljudsko štetje v Srbiji. Iz Beograda: Vojaški guvernment v Srbiji je odredil ljudsko štetje na srbskem ozemlju, katero je zasedla Avstro-Ogrska.

== Pruska volilna reforma. Iz Berlina poročajo: Pruska vlada je sedaj dogotovila predlogo o reformi pruske zbornice. Za poslansko zbornico uvalja predloga splošno in direktno volilno pravico; število poslancev se bo zvišalo od 443 na 455. Za gospodsko zbornico omejuje predlogo število dednih članov in veleposestniških virilistov.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 24. novembra.

»Kurzi.« Naši Nemci so uvedli zopet slovenske jezikovne »kurze«, kakršne smo doživeli še pred leti. Takrat so veljali ti kurzi v prvi vrsti e. kr. državnemu uradništvu, v prvi vrsti nemškemu sodnemu uradništvu. Kaj se je potem zgodilo, vemo: slovenske dežele so bile na mah preplavaljene s kurzovi, slovenski uradniki pa so morali v nemške pokrajine. Takrat se je zgodilo, da so tudi pri političnih oblastvih bili nastavljeni ljudje, ki so po svojih uradnih objavah »Savo ribali in trdili, da se po razsvetljenem belega grofa« pel gonilo. Danes grejo naši Nemci še korak naprej: slovenske jezikovne kurze so uvedli tudi — po trgovskih tečajih. Ti tečajji trajajo 4 do 6 mesecev in v tem času naj bi si obiskovalci privoščili sadotno znanja slovenskega jezika, da bi mogli izhajati celo v korespondenci! Odrveč bi bila vsaka beseda; saj ve vsakdo, kaj in koliko se more človek v takem času naučiti. Značilno je pa na splošno priredovanje raznih naših »mogotcev«, izriniti slovenske modri kolikor se da v trgovstvu in obrti ter jih namestiti s nemškimi. V tem delu pa se kaže tudi vsekakor našega nemstva in je ponoven dokaz za naše trditve, da se v državi nemški element je umetnim potom po igrah, ki bi jim morala biti uradna nepristojnost največje pravice. V doglednem času se imajo tudi pri državnih uradih vpeljati zopet ti kurzi. Germanizacijsko stremiljenje g. Clarya, Weissza in Netolitzke so kaže na cel štiri slovenske jezikovne tečaje, ki bi jih uvedli v svojem trgovskem tečaju slovenskega učitelja Kovar, ena narodno svobodnih učiteljev, danes v »S-

mec. Njemu je sledil imetnik drugega trgovskega tečaja, sin slovenskih staršev in Kranjske, danes, kakor Kovar, zagrisen Nemec.

Južna železnica. Južna železnica še vedno ne more umeti, da toča velik del njene proge po slovenskih tleh, in prav ničesar se ni ukrenilo njeno glavno vodstvo, da bi prisililo svoje nemško uradništvu do primernega obnašanja napram slovenskemu občinstvu. Po raznih postajah od Spielfelda dalje, se ravna z vedno po tujočega občinstva še vedno kot s tolpo vagabundov in po velikih postajah se dogaja, da še šikanira slovenske stranke kratkoma s tem, da se jim po možnosti onemogoča potovanje. V Mariboru n. pr. se dogaja, da čaka na prihod vsakega vlaka na stotine ljudi, večina slovenskega okoliškega občinstva. Odrpe bi morale biti ob blagajni, a zgodbi se to samo z eno. Drugo blagajno zapre službojuči uradnik, če le vidi, da je zunaj slovensko občinstvo že po par minutah. Dosedle nočejo umeti ti g. slovenskih postajnih imen in dogajajo se vsled tega neverjetne zmešnjave in čisto tudi prerekanje.

Zagonezna smrt. Poročali smo že, da so našli pred kratkim hčerko vinotranice Cvitanec na progi južne železnice med Hočami in Mariborom mrtvo, povozno. Zanimivo je, da je bilo mlado, lepo dekletko prestopilo že lani k sekci »adventistov«. »Škof« te sekto je neki tukajšnji fotograf. O raznih »Ceremonijah« teh ljudi, se svoj čas mnogo govorilo, tako glede seksualnih vprašanj, kot samo verskih. Dekle ni imelo seboj nikakih izkazil, kljub temu pa je prinesel neki železničar materi dekletov nakit in prideljal, da je bilo dekletko posvarjeno, naj ne hodi po progi. Vsa zadeva je čudno nejasna. Treba tudi pomisliti, da je bilo dekletko brez prave uradne odredbe pokopano! Zdi se, da ni izključeno, da je bilo dekletko žrtve nasilja in potem morda v izbrisane sledu, položeno na tir. Baje se bavi z zadevo državno pravdnistvo.

Klavna živina. Mestni mesarji trde, da bodo morali pričetkom decembra omejiti izsekavanje mesa na minimum, ker sicer grozi nevarnost, da za božične praznike ne bo dovolj mesa. Pomanjkanje krme za živino je pritrlo veliko število živinorejcev, da so oddali že svojo živino pod nož.

Vesti iz primorskih dežel.

Vojno odlikovanje v poštni službi. S srebrnim zasluznim križem s krono na traku hrabrostne svetinje z meči sta odlikovani v Trstu: poštna oficijantinja Marija Bandelj in poštna pomočnica Stefanija Bandelj.

Smrt med begunci. Dne 23. novembra je umrla nagle smrti v St. Jurju ob južni železnici na Stajerskem Erna Inggerl, učiteljica iz Komna, stara 55 let. Kot begunka je bivala v St. Jurju od začetka oktobra 1916 ter bila kot tajnica pri »Pomožnem krajnem odboru za begunce«. Maja meseca 1917 je umrla mati kot begunka v St. Jurju.

Kdo ve kaj? Svojo družino išče korporal Fran Prinčič, črnov. pušpolk št. 27. — Pred italijansko vojno se je nahajala žena Frančiška Prinčič s 5 otroci v Medani št. 7. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči na omenjeni naslov. — Kje se nahaja družina Kogojeva iz Gor. Trebuše: Karolina, Ana in Martin Kogoj, št. 60. Naslov se prosi na: Rudolf Kogoj, k. u. k. F. J. B. 20, Stab. — Kako je z našim domom v Kobariidu, ali gre pošta? Iščem svojo mater Marijo Rosi, vas Logje št. 33, pošta Breginj pri Kobariidu. Ivan Rosi, k. k. G. Sch. R. 2. Admont. — Josip Sustič, k. u. k. Rek. - Abt. des Tel. - R. Stadtsäle in St. Pölten, Nied. - Österreich, bi rad izvedel sedanje bivališče Andreja Perica, oziroma soproge Marije, ki sta bivala poprej v Biljah pri Gorici.

Dnevne vesti.

— Vojno odlikovanje. Poročnik Valentin Gregorič, 7. pp., dodeljen prostov. koroškim strelcem, je odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda za vrljo obnašanje pred sovražnikom pri ofenzivi na jugozapadni fronti.

— Zamenjani oficirji. Zadnje dni so dospeli v Linc iz Italije: stotnik Maks Capesius, lov. bat. 20., nadporočnik Beno Wolfing, inf. p. 27., iz Ljubljane, poročnik Alojzij Rybar iz Trsta in nadporočnik Josip Beneš in dr. Karel Kuhelj, 17. pp.

— Z romunskega bojišča pošilja slovenski fantje pošpolka št. 97 iskrenih pozdravov vsem slovenskim fantom in dekletom in čim tatelem »Slovenskega Naroda«. Narednik Dominik Žgur, četovodja Rudolf Rebul, Volčji grad; poddesetnik Sakside Ivan, Dorenberg; Stratišč Anton, Sveto; pešci: Mosež Franc, Gregorič Franc, Privacna, Prinčič Anton, Terkuš Mihael, Cevro, Repič Ivan, Vrhpolje pri Vinari, Mikloš Valentin, Pevma, Kos Rudolf, Viskajda.

— Iz ruskega vjetništva in sicer iz Konstantinove v jekaterinolaivski guberniji nam pišejo 7. julija 1917. »Slavna redakcija! Primitte pozdrave od četirih Slovencev! Jednog Hrvata, koji siedi za stolom i piuckajuci toplo pivo sječaju se krasne hjele Ljubljane. Vladistvoči, Jan Sever, Jurca, Josip Čehovin, Alfonz Mihelič«.

— Srčne pozdrave vsem bralcem in bralkam »Slov. Naroda« pošiljamo slovenski fantje iz belgradske bolnišnice Sovin Ivan, predstrelce iz Trbovelj; Martin Mikar, desetnik iz Sv. Vida pri Ptuj.

— Za konservatorja umetnin in starin na zasedenem italijanskem ozemlju je imenovan vsemučnični profesor dr. Anton Melli, ravnatelj Stajerskega deželne arhiva, ki se nahaja kot nadporočnik v vojni službi od začetka vojne.

Vojaško smo zmagali. Podpiši vojno posojilo, da gospodarsko ne podležemo.

— »La marche sur Trieste«. Izšel je iz misterioznega vira v slajni francosčini sestavljeni spis z naslovom »La marche sur Trieste« (pohod proti Trstu). Ta spis, ki podaja vzkroke in potek italijanske vojne, je kuriozum v vsej vojni literaturi, ker kaže v nasprotju s podobnimi izdelki entente pravo kulturo in civilizacijo. Podobni spisi samo zapostavljajo in pešujejo nasprotnike, omenjeni pa se blagodejno razlikuje od njih. Spis prinaša krasne slike Trsta, soškega bojišča, nadvojvode Evgena, generala Boroeviča, razne porušene kraje, delovanje vojaštva itd. Naslovna stran je okrašena s italijansko trobojnico.

— Izredno narodno zavezt in veliko hvalečnost do rajnega dr. Kreka je pokazala občina Borovnica na Notranjskem. Zbirala je namreč za Krekov spomenik velikanstvo vsoto 5000 K. Star so izvedli prav spretno. Predstavljali vseh treh političnih strank, g. župnik Kajdič, g. nadučitelj Živonik in g. strojevodja Bessler so izdali na občane skupen plamteč poziv za prispevke. Tega so poslali po vsej občini in ljudstvo se je svojim zastopnikom odzvalo silajno. Tako je Hranilnica in posojilnica sama podpisala 2000 K, veleposestnik A. Kobi 1000 K, občinski zastop ob priliki izjave za jugoslovansko deklaracijo dne 18. novembra t. l. 400 K, trgovec Ivan Majaron 300 K, Mlekarska zadruga 200 K. Po 100 K so prispevali: Fr. Suhadolnik, Franja Kobi, Karel Kobi, Val. Kajdič, Helena Majaron in Vladimir Kobi. Po 50 K so dali Matija Jager, Josko Marajon in Ana Košuta. Njim sledi še lepa vrsta z manjšimi zneski. — V dopisnem pismu izražajo darovalci željo, naj se poleg primernega kamnatega postaviti tudi velik kulturni spomenik s tem, da se napravijo razne ustanove za kulturno povzdigo mlage naroda. Borovnič čast in hvala! Naj bo tudi drugo tako!

— Splošno nabiranje perila. C. in kr. vojno ministristvo — vojno skrbstveni urad je sporočil svoje tople zahvale vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je splošno nabiranje perila tako ugodno uspešno.

— Degodek na promenadi. Opazovalec nam piše: Ko grem sredi mimo kina »Ideal« zaslišim za seboj slovensko govorjenje, kar nenaikrat pa nemščino. Obrnem se — seveda za gospodinjama, ki ste tako naglo pričeli nemški, je bil mlad častnik. Mimo prideta dva gospodinj in se med seboj pogovarjata, kako se po slovenski ljubljani nemškutari. Ko fracijli to zaslišita sta grozno razjarjeni in pridno zasledujeta omenjeni gospodinj. Pred kazino pa pride njih ogorčenje do vrhunca. Napadeta jih z izbranimi besedami: »prekleta afna če naša ti dam eno na gobec itd.« Nemškutarstvo nad nemškutarstvom...

— Varenje domačega piva, ki se je razširilo v zadnjem času po čeških in nemških deželah in se je tudi pri nas že ponekod udomačilo je sedaj vlada strogo prepovedala kot tratenje ječmena in sladkorja ter kot prestopke proti davčnim predpisom.

— Razredni poštni urad Ljubljana 3 začasno zaprt. Radi velikega pomanjkanja osebja, ki je nastalo vsled vojnih dogodkov zadnjega časa, se bo razredni poštni urad Ljubljana 3 (Cesarja Jožefa trg) s 30. novembra t. l. začasno zaprt.

— Kranjsko deželno mesto za krmila bo delilo otrobi in sicer na številke od 1 do 300 v sredo 28. in od 300 do 700 v petek dne 30. novembra.

— Za pošiljanje sadjevca in kisa iz sadja bo v bodoče treba transportnega dovoljenja.

— Vojaško blago za dame. »Der Militärwärter« opozarja oblasti, da naj preiščejo barvarne, ker se bo našlo tam mnogo vojaškega blaga, ki se podeluje v damsko blago za »seričnice, dame«.

— Svojege očeta išče družina Strukeč, Bobovec 15, p. Gorenja vas nad Skofjo Loko. Oče Stefan Strukeč se je nahajal zadnje čase v Gradcu in je delal pri delavski stotnjici. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči na goreni naslov.

Tatvine. V Bobovku pri Predosljah je izginil 70 kg težak prašič posestnici Antoniji Smedičevi. V Bohinjski Beli je odnesel tat krmarici Ani Paplerjevi svinjske masti in mesa v vrednosti 400 kron. Dva panja z 80 kg medu in vrednosti 1600 kron sta bila ukradena iz čebelnjaka posestnice Franje Kobza v Hrušici pri Logatcu.

V Rosalnicah pri Metliki je 25. t. m. vpepelil požar štirim gospodarjem hiše in vsa gospodarska poslopja. Vseled silnega vetra ni bilo mogoče rešiti skoraj ničesar. Metliški vrli gasilci so bili brzno na pogorišču in neutrudno delali. Župan metliški se je upal v gorečo hišo Mart. Brodariča, da bi rešil polletno, v zibelci ležeče dete. Posrečilo se mu je prinesiti iz hiše zibelko, a žalibog, dete je bilo — mrtvo. Vsa čast temu pogumnemu možu-gasilcu. Zažgal je mimo hiše M. Brodariča vozeči železnični stroj. Škoda se ceni na 150.000 kron. Pogorelci so brez živeža in brez strehe. Na deljamo se pomoči usmiljenih Belokranjcev in drugih.

Odlikovanje. Cesar je podelil nadučitelju v Bočni, gosp. Josipu Bizjaku, vojni križec za civilne zasluge III. razreda, katero odlikovanje je pri ljubljanskem vzgojitelju mladine izročil celjski okrajni glavar baron Müller dne 15. novembra 1917 v Gornjem gradu.

Umrla je dne 26. novembra po daljši mučni bolezni gospa Roza Spindler, vdova po c. kr. zemljiškem knjigovodji A. Spindlerju, pri svojem nečaku Franu Spindlerju, župniku pri Sv. Jurju ob Pesnici. Blag ji spomin!

Zveza jugoslovanskih železničarjev ponovno opozarja, na svoj izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 9. grudnia t. l. ob 2. uri popoldne v Narodnem domu v Mariboru. Vse zunanje delegate po prosimo, da se zanesljivo udeležijo posvetovanja delegatov, ki se vrši na predvečer v soboto 8. grudnia ob 8. uri zvečer istotam. Ker so potekla že tri leta, odkar se nismo sešli, je neobhodno potrebno, da se udeležijo občnega zbora vsak slovenski železničar, to tembolj, ker društvo jugoslovanskih železničarskih uradnikov od sedaj še ne more začeti poslovti ter bo Zveza za enkrat zastopala vse slovenske železničarje brez razlike. Na občni zbor smo povabili tudi državnozborni Jugoslovanski klub in upamo, da odpošlje svojega zastopnika. Tekom treh let se je

nabralo mnogo gradiva, ki čaka nujne rešitve, zato je številna udeležba neobhodno potrebna, ker samo par tovarišev ne zmore vsega. Voliti nam bo tudi treba nov delaven odbor, ki bo teško delo lahko vršil le tedaj, ako najde v tovariših potrebno oporo. Razmišljajte torej že vnaprej, koga hočete poslati v odbor! Vse drugo bomo pojasnili ustmeno. Ker je v Mariboru težko dobiti prenočišče, naj vsak tovariš, ki namerava prenočiti, to zanesljivo do 4. oktobra sporoči na naslov: Franc Jarh, pristav, Maribor, Artur Mally Strasse Nr. 45. Dobro bo tudi, da si vsak ob enem zasigura tudi obed in večerjo. — Vsak član naj prinese svojo člansko izkaznico s seboj. — O d b o r.

Razpuščen občinski svet. Stajersko namestništvo je razpustilo občinski zastop občine Stara in nova ves v ljubotermem političnem okraju. Vodstvo občinskih poslov je poverjeno dosedanjemu županu Jakobu Stuhencu. Razpust se je izvršil radi nespletnosti občinskega zastopa.

Hindenburplatz v Gradcu. Iz Gradca poročajo, da bo eden prvih sklepov novega graškega občinskega odbora prekrstitev dosedanjega Jakominskega trga v Hindenburgov trg.

Zagreb v širšem vojnem ozemlju. Nedolgo pred pričetkom ofenzive proti Italiji so bile hrvatske županije: zagrebška, varždinska in bjelovarska, proglašene za ožje vojno ozemlje. Zagrebški listi javljajo, da bo sedaj ta odredba preklicana in da postanejo te tri županije zopet širše vojno ozemlje. S tem bodo zvezane tudi razne olajšave glede cenzure in potovanja. Pisemska cenzura v Osijeku je že odpravljena. In Ljubljana?

Literarne stvari iz Zagreba. V »Proletnem Salonu« v Zagrebu se bo v kratkem vršilo slovensko predavanje. Tako literarna in umetniška predavanja uspevajo v Zagrebu moralno in materijalno dobro. V »Društvo hrvatskih književnikov« (Gunduličeva ulica, 7) najdeš vsak večer od 6—7 krog literatov. »Hrvatski Seminar« na vsoučilišču je letos narodil za več sto krog modernih slovenskih knjig: knjižničarka stud. phil. Ljuba V. je njih najmarljivša čitateljica. Prof. B. smatra »Kontrolorja škrobarja« za slajno delo, a ne verjame, da bi na Slovenskem bilo toliko in take seksualnosti, kakor je opisana v romanu. Kaj pa dela starina romancierjev Babić - Gjalski? Poleg politike čita »Gospodina Franja« ter obžaluje, da ni pisan štakovski. Lepo opremil je napis »Vodnikove ulice«, pod napisom je namreč tolmaz imena, češ, Vodnik je bil slovenski pesnik in buditelj, ki je v »iliriji« oživljen napovedal ujedinjenje Jugoslovancov.

Kino Ideal uprizori danes eden izmed najlepših filmov letošnje sezone: »Pisma umrle«, drama v petih dejanjih z lepo Magdo Sonjo v glavni vlogi. Poleg tega še najnovejša poročila z bojišča. Ta spored ostane do petka 30. novembra. Mladini neprimerno. — V soboto »Cigansko življenje« (Bohème) — Kino Ideal.

Tvrda Toni Jager, prediskarja in trgovina ročnih del, Židovska ulica 5, ne znanja, da ostane trgovina vsled pomanjkanja kuriva in razsvetljave do zopetnega naznanila zaprta. — Za izročitev naročenih del bo trgovina do vstega 1. decembra 1917 od 10. popoldne do 1. popoldne odprta.

Izgubila se je v nedeljo zvečer na Dolenskem kolodvoru moška usnjena gamaša. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v Gradšču št. 15, I. nadstropje.

Zgubili se je pes. Francoski bulij, sliki na ime Bomy, se je 22. t. m. zgubil. Pasja znanaka št. 262 Kdor ga bo našel, pripelje ga naj v Štritarjevo ulico št. 7. II. nadstropje stroje proti primerni nagradi.

Našla se je denarica z manjšo vsoto denarja in nekaj ključev. Dobi se v »Mladiki« pri vratih.

Aprovizacija.

† Pšenični zdob za otroke do 3. leta se bode oddajal od 28. novembra naprej. Za vsakega otroka do 3. leta se dobi 1 kg pšeničnega zdroba, kilogram po 1 K. Da se prepreči postajanje pred trgovino, se plača zdob v mestni posetovalnici, kjer se dobi potrdilo za prejem zdroba v vojni prodajalni, Gosposka ulica. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami: št. 1 do 500 dne 28. nov., št. 501 do 1000 dne 29. nov., št. 1001 do 1500 dne 1. decembra, št. 1501 naprej dne 3. decembra, vsakokrat od 8. do 12. ure popoldne. Veljavne so le nove izkaznice za otroke do 3. leta, katere mora vsaka stranka prineseti s seboj.

† Iščejo se komisariji za izdajo kart pri krušnih komisijah. Gospodje in dame, ki bi hotele prevzeti posej krušnega komisarija, se vabijo, da naznanijo svoj naslov v mestni posetovalnici. Zahteva se absolutna zanesljivost in primerna predizobrazba.

† Nakupovanje krompirja na Stajerskem. Na Stajerskem je sedaj splošno uvedeno privatno nakupovanje krompirja po deželi. V Gradcu izdaja mestni aprovizacijski urad posebne nazkaznice, ki opravičujejo vsakogar, da si na kmetih preskrbi toliko krompirja, kolikor odpada po uradno določeni kvoti na njega, oziroma na njegovo rodobno.

Razne stvari.

† Pomanjkanje papirja postaja vedno občutnejše. Tovarne izjavljajo, da nimajo ne premoga ne surovini. 10 papirnic je ustavilo obrat. V prvi vrsti se seveda pri sadetu časopisja.

† Kadar v Gradcu konfiscirajo. Na deljski »Tagespost« se je prigodila velika nesreča. Bila je konfiscirana. Vseled tega je nastalo, kakor sama poroča, v prebivalstvu vne mirjenje in pripravila se proti konfiskaciji velika politična akcija. Ko bi se ljubljanski in slovenski prebivalstvo eploh vzemiralo nad rednimi konfiskacijami »Slovenskega Naroda«, potem bi bilo že davno godno za sanatorij, ki vsakdanjih otrešilajev živčevja, ki jih povzroča vzemirjenje, darboj zdravo ljudstvo na prenesa. Tako so razlike med ljubljansko in graško cenzuro.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. novembra: Marija Martnik, zasnica, 64 let, Linhartova ulica 6. — Virgilio Lui, laški pevec, v honvedski bolnišnici. — Valerija Toma, rejanka, 8 mesecev, Celovška cesta 1.

Dne 24. novembra: Jozefa Högl, šivilja, 75 let, Japljeva ulica 2. — Benedikt Ferli, železniški poduradnik v p., 69 let, Kmetijska ulica 111.

Dne 25. novembra: Bogomir Vode, zanjstov sin, 3 mesece in Anton Krašovec, mizarjev sin, 2 leti, oba v Strelški ulici 15. — Marija Cimzar, hiralca, 33 let, Alojzija Brumata, begunka, 49 let, obe na Radočkega cesti 9. — Janos Boldurcan, bonved, v rezervni vojaški bolnišnici v Matijanišču. — Matilda Lampe, absolventka vrgovskega tečaja, 17 let, Prisojna ulica 1. — Domenico Di Battista, Giuseppe Venturini in Domenico Longho, laški pešci, vojni vjetniki, v honvedski bolnišnici.

V deželni bolnišnici:
Dne 23. novembra: Andrej Kovačič, posestnik, 57 let.

Dne 24. novembra: Ana Hribar, zasnica, 77 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Izdajatelj in tisk: „Narodno tiskarstvo“.

Kupi se dobro ohranjen
kratek klavir.

Ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ pod
šifro „KLAVIR“ 4019

Odda se takoj
dve meblovani sobi

za enega ali dva gospoda. Naslov pove
upravn. „Slov. Naroda“ 4021

Deklica
stara 16 let zmožna sloven-
skega jezika v govoru in pi-
savi, izurjena v šivanju in likanju vajena
vseh domačih del išče primerne službe.
Pod šifro „Zanesljivost/4018“.

Krtače za ribanje

postaja po dnevni ceni: 3500
Karel Hasiach, Zagreb 1/62.

št. 17176.

4028

Pisalni stroj

z jako vidno pisavo se kupi. Jan. Fuhi
Celje Solingergasse Nr. 2. 4008

Sprejme se OSKRBNIK

za večje posestvo na Kranjskem. Po-
nudbe pod „OSKRBNIK št. 100/3000“ na
upravn. „Slov. Naroda“.

Išče se za takoj
meblirana SOBA

z uporabo kuhinje. Ponudbe naj se na-
slovi na upravn. „Slov. Naroda“ št. 400/4026.

Išče se STANOVANJE

za takoj tudi meblirano obstoječe iz
3 sob, kuhinje in kopalnice. Pismene
ponudbe pod „J 30/4022“ na upr. „Slov. Nar.“

Nov, lep plašč,

plišasti vrhovi jopit in drugo oblačilo
za 13—17 let staro deklico se proda ali
zamenja proti živili. Nasl. pove u. „Slov. Nar.“

Kupim večje posestvo

z dobrimi travniki in gozdovi na južnem
Stajerskem (najraje v Savinski dolini) in
prosim ponudbe s podrobnim opisom. Št. 61
Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“.

Več tesarjev

in mizarjev

proti dobremu plačilu sprejme ANTON
STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 11.

UČITELJICA

z večletno prakso, veščina slovenskega,
nemškega in češkega jezika išče službo
kot domača učiteljica ali vsotiteljica.
Naslov pove upravn. „Slov. Nar.“ 4017

MLINAR

za vodni mlin, vojašnice prost, se takoj
sprejme. Dobra hrana in plačilo po dogo-
voru. IVAN DUJC, Zavrhek p. Vranski
Briol-Divača 4020

4028

Ustanova za gimnazije.

Mestni župan ima s tekočim šolskim letom oddati 3 mesta Jernej
Sallecherjeve dijaške ustanove, vsako v letnem znesku K 100—

Pravico dv te ustanove imajo na Kranjskem rojeni revni in pridni
dišaki ljubljanskih gimnazij, če so dobrega vedenja.

Prošnje je opremiti z rojstnim listom in zadnjima dvema semestral-
nima izpričevaloma.

Oni prosilci, katerih svojci (stariši) ne prebivajo v Ljubljani, morajo
priložiti tudi rodbinsko polo in uradno izjavo domačega županstva o uboštvo
rodbine.

Prošnje je vlagati pri šolskem ravnateljstvu do višotega 30. de-
cembra 1917.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 23. novembra 1917.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluže za dame

Mestni trg št. 10.

Iščena hiša

z sodnim vrhom v Gradcu št. 44 pet
minut od kolodvora. Istotam se dobi po
ceni dobro ohranjen sodniški aparat na
15 leti. Katarina Murn, Gradec,
Balekrajna. 4018

Diplomir. profesor podučuje po

namenljivi metodi

laščino in francoščino.

Ponudbe pod „Brni uspeh/3072“
na upravn. „Slov. Naroda“.

Veliko stanovanje, 5-6 sob

in vsemi pritliklinami se išče za stalno
stranko za takoj ali za februar.

Ponudbe pod „Stalen najemnik“
na upravn. „Slov. Nar.“ 313

Prodaja se nova

enodružinska vila

z vrhom v lepi suhi in solnični legi v me-
stu Cene 60.000 kron. Resni kupci naj
pošljejo svoj naslov na upravn. „Slov.
Naroda“ pod A. W. 4023.

Zamaški.

Plačam za cele, neopisane rabljene za-
maške za steklenice 35 K za kg. za brez-
hibne cele šampanjske zamaške 1:20 K za
kos, v vsaki množini po povzetju.
A. KOHN, Praga, Karlin 100. 3898

Gospodinja samostojna moč želi
mesta v kuki pisarni kot

kontoristinja, knjigovodkinja

ali kaj primerneje. O večletni pra-
ksi so izpričevala na razpolago. Po-
nudbe se prosijo pod „A. P. 18/3905“ na
upravn. „Slov. Naroda“ 3865

Zastoj

dobi vsakdo na
željo svoj glavni
katalog ousah,
zlatin in sre-

brinah ter glasbenih orodjih. Violine po
K 14—20—25—35—50—Dvovrstne du-
najske harmonike po K 70—80—100—
120—, trovrsne po K 180—200—240—
280—. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.
Razpošilja proti vpslatvi zneska ali po
povzetju tvrdka

JAN KONRAD, c. hr. dvorni dobavitelj, Most
(Brno) Slov. 1006, Čaško.

Modni salon

Srečko Potočnik

Ljubljana, Gradišče št. 7.

se priporoča za izdelovanje oblač
za gospode in dame, specialno za
jesenske kostume in plašče za dane,
bluze francoskih modelov. Ohenem se
priporoča za obračanje oblek in kostu-
mov za gospode in dame, modernizir-
anje damskih kostumov, plaščev simskih
suknji in površnikov za gospode. —
Splošne garderobe za gosp. in dame!

=====

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim
da delam samo s pristnim firnežem.

Solidna in točna postrožba.

=====

BUKOV GOZD

za izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem
ne daleč od železniške postaje. — Vseeno se tudi večja njiva v najem v okolici
Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Poštni predal št. 151. 3505

Nakup lesa!

Navedite skrajno ceno, naloženo na
žel. postaji in rok oddaje!

Takojšnje plačilo proti duplikatom
tovornih listov.

Ponudite na metercent:

kastanjev les — hmeljske droge (stare)
hrastov les — smrekovo skorjo

na kubični meter:

obrobel les — les za jame
(smrekov, borov, jelov) (Grubenholz)
Vinko Vabič, veletržec Zalec, Južnašaj.

Srbečica, hraste, izpuščaji

izginejo kar najhitreje po uporabi „Dr. Fiescha original-
nega ručnega mazila“. Brez duha in ne omaže. Mali lon-
ček K 1-60, veliki K 3—, družnška porcija K 9—.

532

Dr. E. Fieschs Kronen-Apotheke, (Győr), Raab Ogrsko.

Dobavljamo

barvne trakove za vse vrste pisalnih strojev,
karbonski papir (ogljena papir) v vseh barvah,
kartoteke (kartne sisteme) in vertikal-rezistraturo (meblje in mape)
pomnoževalne aparate in pritlikline (ovoščen papir in barve).

„Remington“ pisalnih strojev delniška družba z o. z.,
Dunaj I., Franz Josef-Kai 15 in 17.

Modni salon

Stuhly-Maschke

Židovska ulica šte. 3.

Dvorski trg 1, Ljubljana.

Priporoča največjo izbiro
finih velour-klobukov s
kosmatim robom iz prvo-
vrstnih tovarn „Novega Jičina“,
kakor iz baržuna, filca in kožuho-
vine, ter čepic za dame in deklice.

Popravila točno in vestno!
Velika izbira žalnih klobukov.
Cene razmeroma zelo nizke!

PONUDBE o

opremnih predmetih za uniformiranje.

Streiffenrjov

Militärblatt

na razpolago.

Predaja

na debelo in drobno.

V svojem zavodu
nudimo po ugodnih
cenah:

Plašče, kožne ulanke,
Breches, salonske hlače,
dežne plašče, pelerine,
sweater, perilo, noga-
vice, rokavice, ovojne
gamaše, usnjene pa-
sove, čepice, distinkcije,
portepete, znake, sablje,
bajonete, zvezde, gum-
be, sukna in vse po-
trebne pritlikline.

Splošni zavod za uniformiranje

prej BACK & FEHL

:: RUDOLF BODENMULLER ::

Ljubljana, Stari trg šte. 8.

Podpisujte VII. avstrijsko vojno posojilo!

I. 5½% amortizacijsko državno posojilo po 92—

odštevši enomesečno obrestno bonifikacijo, torej po 91.54;

II. 5½% dne 1. avgusta 1926 povračljivi državnozakladni listi po 94—

Prijave sprejema po originalnih pogojih

oficijelno subskripcijsko mesto **Kranjska deželna banka v Ljubljani.**